

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Altes Testament, 2. Teil - Cod. Aug. perg. 89

[S.l.], Datierung unklar

Baruch propheta; prologus

[urn:nbn:de:bsz:31-67620](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-67620)

migret te. Visitabit iniquitatem tuam
filia edom: discoperiet peccata tua.

Incipit ordo hieremie prophete.

Recordare domine quod acciderit
nobis: inuere et respice
obprobrium nostrum. Hereditas
nostra uersa est ad alienos: domus
nostra ad extraneos. Pupilli facti sumus
absque patre: matres nostre quasi uidue.
Aquam nostram pecunia bibimus: hig-
na nostra pro precio comparauimus. Ceruicibus
nostris minabamur: lassus si dabatur re-
quies. Egypto dedimus manum: et as-
sirus ut sanctemur pane. Patres no-
stri peccauerunt: et si sunt: et nos ini-
quitates eorum portauimus. Serui domini
sunt nostri: si fuit qui redimeret de
manu eorum. Inanimabus nostris asse-
rebamus: pauca nobis: a facie gladii in
deserto. Pellis nostra quasi chybanus
exusta est: a facie tempestantis famis.
Mulieres in syon humiliauerunt:
et uirgines in ciuitatibus iuda. Prin-
cipes manu suspensi sunt: facies se-
nium si erubuerunt. Adolescentibus in-
pudice abusi sunt: et pueri in ligno
corruerunt. Senes de portis de se-
cerunt: iuuenes de choro psallenti-
um. Defecit gaudium cordis nostri:
uersus est in luctum choros nostri. Ceci-
dit corona capitis nostri: ne nobis quia
peccauimus. Propterea meshum factum
est in dolore cor nostrum: ideo contenebra-
ti sunt oculi nostri. Propter montem syon
quia disput. uulpes ambulauerunt
in eo. Tu autem domine in eternum permanebis:
et solum tuum in generatione
et generationem. Quare in impe-
tuum obliuisceris nostri: et derelinques
nos in longinquitatem dierum. Co-

Libri

uerte nos domine ad te et conuer-
temur: innoua dies nostros sicut ap-
picio. Si proiciens repulisti nos: ma-
nus es contra nos uehementer. **finit
Hieremias propheta. Incipit p-
logus in librum Baruch.**

Liber iste qui baruch nomine
prenotatur: in hebreo canone
non habetur: sed tantum in
uulgata editione. Simuliter et epla
hieremie. Propter noticiam autem
legentium hic scripta sunt. quia mul-
ta de christo. nouissimisque temporibus
inducant. **Explicit prologus. Inci-
pit liber Baruch.**

Hec uerba libri que
scripsit baruch filius
nerie. filij maasie filij
sedethe. filij sedei. fi-
lii helche in babilonia. in anno quin-
to. in septima die mensis. in tempore quod
ceperunt chaldei ierusalem et succende-
runt eam igni. Et legit baruch uer-
ba libri huius ad aures iechouie filij
ioachim regis iuda et ad aures uniuersis
filij israel ueniens ad babilonium. et ad aures
potentium filiorum regum: et ad aures pre-
sbyterorum. et ad aures israeli a minimis
usque ad maximum. eorum omnium habi-
tantium in babilonia ad flumen sud. **Qui
audientes plorabant: et ieiunabant.
et orabant in conspectu domini. Et colle-
gerunt pecuniam secundum quod potuit un-
iustisque manus: et miserunt in ieru-
salem ad ioachim filium helche filij sa-
lem sacerdotem: et ad sacerdotes: et ad
omnem israeli qui inuenti sunt tunc eo in
ierusalem. cum accepit uasa templi domi-
ni que ablata fuerant de templo. reuo-
care in terram iuda. decima die mensis**

libam uasa argentea que fecit sedechi
as filius iosie rex iuda. postea quā ac
cepisset nabuchodonosor rex babylō
nium ierichomam et principes. et uinctos
et potentes et ipsam terre abierim et dixit
ut eos uinctos inbabylonem et dixerunt
Ecc misimus ad uos pecunias de quibus
euntes holocaustum et thus. et facite
mannā. et offerre pro peccato ad aram do
mini dei uestrī. et orate pro uita nabuchodo
nosor regis babylonie. et pro uita balthasar
filii eius. ut sint dies ipsorum sicut dies
celi super terram. ut det dominus uirtutē
nobis. et illuminet oculos uestrōs. ut uia
mus sub umbra nabuchodonosor regis
babylonis. et sub umbra balthasar fi
lii eius. et seruiamus eis multis diebus.
et inueniamus gratiam in conspectu eorum.
et pro uobis ipsis orate ad dominum deum uestrum.
quia peccauimus domino deo uestro. et non est
a uersus furor eius a nobis usque in hunc
diem. Et legite librum istum quem
misimus ad uos. recitari in templo do
mini in die sollempni. et in die oportu
no. et dicetis. Dominus deo nostro
iusticia. nobis autē confusio faciei no
stre sicut est dies hec. omni iuda et ha
bitantibus ierusalem. regibus nostris et
principibus nostris. et sacerdotibus
nostris. et prophetis nostris. et patri
bus nostris. Peccauimus ante do
minum deum nostrum. et non credi
dimus diffidentes in eum. et non fu
imus subiectabiles illi. et non obaudi
uimus uocem domini dei nostri. ut
ambularemus in mandatis eius que
dedit nobis ad diem qua eduxerit patres
nostros de terra egypti usque ad diē
hunc. Et inuisibiles addidimus
deum nostrum. et dissipati recessimus.

ne audiremus uocem ipsius. et ad
heserunt nobis multa mala. et
maledictiones quas constituit do
minus moysi seruo suo. qui eduxit
ut patres nostros de terra egypti.
dare nobis terram fluentem lac
et mel sicut hodierna die. et non
audiuimus uocem domini dei
nostri secundum omnia uerba
prophetarum quos misit ad uos et ad
iudices nostros. abnuimus et inimi
cunusquisque in sensu cordis nostri
maligni. operari deus alienus facien
tes mala ante oculos domini dei uestrī.

Propter quod statuit nobis do
minus in uerbum suum quod locutus
est ad uos et ad iudices nostros. qui
iudicauerunt in ierusalem. et ad reges
nostros. et ad principes uestrōs et ad om
nem israhel et iudam. ut adduceret dominus
super nos mala magna que non sunt
facta sub celo. quemadmodum scriptum est
in ierusalem. secundum que scripta sunt in le
ge moysi. ut manducaret homo
carnes filii sui. et carnes filie sue.
et dedit nos in manu regum omnium
qui in carantibus nostris sunt. in in
pium et in desolationem. et in montibus
ipsis in quibus nos disperxit dominus.
et facti sumus sicut strus et non super.
quia peccauimus domino deo uestro
non obaudiendo uocem ipsius. Do
mino deo nostro iusticia. nobis autē
et patribus nostris confusio faciei
sicut est dies hec. quoniam locutus est
dominus super nos omnia mala hec que
uenerunt super nos. et non sumus de
precati faciem domini dei uestrī. ut reuer
temur unusquisque in uisum uestrum
peccatis. Et uigilauit dominus in ma

his et adduxit ea super nos: quia iustus est dominus in omnibus operibus suis. que mandavit nobis: et non audivimus vocem ipsius ut irem in preceptis domini que dedit nobis ante faciem nostram. Et nunc domine deus israel qui eduxisti populum tuum de terra egypti in manu valida: et insignis et inprodigius: et in virtute tua magna. et in brachio excelso: et fecisti tibi nomen sicut est dies huius. Peccavimus. impie gessimus. inique egimus. domine deus noster in omnibus iusticiis tuis. Avertatur ira tua a nobis: quia derelicti sumus pauci inter gentes ubi dispersisti nos. Exaudi domine preces nostras et orationes nostras. et educ nos propter te: et da nobis in venire gratiam ante faciem eorum qui nos abduxerunt: ut sciat omnis terra. quia tu es dominus deus noster: et quia nomen tuum invocatum est super israel: et super genus ipsum. **R**espice domine de domo sancta tua in nos. et inclina aurem tuam et exaudi nos. **A**peri oculos tuos et vide. quia non mortui qui sunt in inferno quorum spiritus acceptus est a iustis suis. dabunt honorem et iustificationem domino: sed anima que tristis est super magnitudine mali. et incedit curva et in infirmitate. et oculi deficientes. et anima esuriens dat tibi gloriam et iusticiam domino: quia non secundum iusticias patrum nostrorum nos fundimus misericordiam ante conspectum tuum domine deus noster. **S**ed quia misisti iram tuam et furo-

rem tuam super nos sicut locutus es in manu puerorum tuorum prophetarum dicens. Sic dicit dominus. Inclinate humerum vestrum et cervicem vestram et opera facite regi babilonis: et sedebitis in terra quam dedi patribus vestris. **Q**uod si non feceritis nec audieritis vocem domini dei vestri. operari regi babilonie desolationem vestram. faciam de civitatibus iuda. et a fortibus ierusalem. et auferam a vobis vocem iocunditatis et vocem gaudii. et vocem sponsi et vocem sponse: et erit omnis terra sine uestigio ab inhabitantibus eam. **E**t non audierunt vocem tuam ut operarentur regi babilonis: et stansisti verba tua que locutus es in manu puerorum tuorum prophetarum: ut transferrentur ossa regum nostrorum: et ossa patrum nostrorum de loco suo. **E**t ecce sunt preta in calore solis. et in gelu noctis. et mortui sunt in doloribus pessimis. infame. et in gladio. et in meritione: et posuisti templum in quo invocatum est nomen tuum in ipso. sicut hec dies: propter iniquitatem domus israel. et domus iuda. et fecisti nobis domine deus noster secundum omnem bonitatem tuam. et secundum omnem miserationem tuam illam magnam. sicut locutus es in manu pueri tui moysi. in die qua precepisti ei scribere legem tuam coram filiis israel dicens. **S**i non audieritis vocem meam in iustitia: hec magna converteretur in manu gentem. quoniam eos dispergam: quia scio quod me non exaudiet israel. **P**opulus est enim dura ceruice. **E**t converteretur ad cor su-

um in terra captiuitatis sue. et sciens quod
ego sum dominus deus eorum. et dabo eis cor
et intelligent. et aures et audient. et lauda-
bunt me in terra captiuitatis sue. et
memores erunt nominis mei. et auer-
tent se a deo suo duro. et a malignitati-
bus suis. quia reminiscuntur uiam pa-
trum suorum qui peccauerunt in me.
Et reuocabo illos in terram quam iura-
ui patribus illorum abraham. ysaac et ia-
cob. et dominabuntur eius. et multipli-
cabo eos et non minorabuntur. Et sta-
tuam illis testamentum alterum sem-
pernum. ut sim illis in diem. et ipsi
erunt in imperium. Et non mouebo ampli-
us populum meum filios israel a terra quam
dedit eis.
Et nunc domine deus omnipotens deus israel. anima in
angustis et spiritu anxius clamant ad
te. Audi domine et miserere quia tu
deus es misericors. et miserere nostri
quia peccauimus ante te. qui sedes
in sempiternum et non peribimus in
euum. Domine deus omnipotens deus israel.
audi nunc orationem mortuorum israel. et
filiorum ipsorum. quia peccauerunt an-
te te. et non audierunt uocem domini dei sui.
et adglorinata sunt nobis mala. Non
habeuimus iniquitates patrum no-
strorum. sed memento manus tue et
nominis tui in tempore isto. quia tu
es dominus deus noster. et laudabimus
te domine. Quia propter hoc dedisti
timorem tuum in cordibus nostris.
et ut inuocemus nomen tuum et
laudemus te in captiuitate nostra.
quia conuertemur ab iniquitate pa-
trum nostrorum. quia peccauimus in
te. Et ecce nos hodie in captiuitate
nostra sumus. quo nos distulisti in im-

perium. et imaledictum. et in pec-
catum. secundum omnes iniquita-
tes patrum nostrorum. qui discesserunt
a te domine deus noster.

Audi israel mandata uite. auri-
bus percipe ut scias pruden-
tiam. Quid est israel quod in terra in-
imicorum es. Inueneristi in terra a-
liena. conquinatus es cum mortu-
is. deputatus es cum descendentibus
in infernum. dereliquisti fontem sa-
pientie. Nam si in uia dei ambulaf-
ses. habitasses utique in pace super ter-
ram. Disce ubi sit prudentia. ubi
sit uirtus. ubi sit intellectus. ut sa-
as simul ubi sit longiuitas uite
et uictus. ubi sit lumen oculorum et pax.
Quis inuenit locum eius. aut quis
intravit thesauros eius. Ubi sunt
principes gentium. et qui dominau-
nt super bestias que sunt super terram.
Qui manibus celi iudunt. qui ar-
gentum thesaurizant. et aurum in quo
confidunt homines. et non finis ac-
quisitionis eorum. Qui argentum fa-
bricant. et solliciti sunt. nec est inuen-
tio operum suorum. Exterminati sunt et ad
inferos descenderunt. et alii in loco eo-
rum exsurrexerunt. Iuuenes uiderunt
lumen. et habitauerunt super terram.
Uiam autem discipline ignorauerunt.
neque intellexerunt sententiam eius. neque
susceperunt eam filii eorum. A facie
illosum longe facta est. Non est au-
dita in terra chanaan. neque uisa est
in theman. filii quoque agrarum qui
exquirunt prudentiam que de ter-
ra est. et negotiatores terre et theman.
et confabulatores et exquiratores pru-
dentie et intelligentie. Uiam autem

sapientie nescierunt. neque in comemo-
 rati sunt semitas eius. **D**ixit quod
 magna est domus dei. et ingens
 locus possessionis eius. magnus et
 non habens consummationem. ex-
 celsus et immensus. **I**bi fuerunt gi-
 gantes nominati. illi qui ab initio
 fuerunt. statura magna scientes
 bellum. **N**on hos elegit dominus
 neque in viam discipline inuenerunt.
 propterea perierunt. **E**t quoniam non
 habuerunt sapientiam. perierunt
 propter suam insipientiam. **Q**uis
 ascendit in celum et accepit eam.
 et eduxit eam de nubibus. **Q**uis tunc
 fretavit mare et inuenit illam. et
 attulit illam super aurum electum.
Non est qui posset scire viam eius.
 neque qui exquirat semitas eius. **S**ed
 qui scit inuenerit eam. et in-
 uenit eam prudentia sua. **Q**ui pre-
 parauit terram in eterno tempore.
 et repleuit eam pecudibus et
 drupedibus. **Q**ui emittit lumen et
 uadit. et uocauit illud. et obedit illi
 in timore. **S**telle autem dederunt
 lucem in custodia suis. et letarunt.
Vocate sunt et dixerunt allium.
Et luxerunt ei cum iocunditate.
 qui fecit illas. **H**ic est deus noster
 non estimabitur alius aduersus eum.
Hic adinuenit omnem viam disci-
 pline. et tradidit illam iacob pue-
 ro suo. et israel dilecto suo. **P**ost hec in
 terris uisus est. et cum hominibus
 conuersatus est.

Hic liber mandatorum dei. et lex
 que est in eternum. **O**mnis
 qui tenent eam ad uitam. qui autem
 dereliquerint eam peruenient

ad mortem. **C**onuertere iacob et apprehende eam. ambula per uiam adimple-
 rementum eius. contra lumen eius. **N**e tra-
 das alteri gloriam tuam. et dignitatem
 tuam genti alienae. **B**eatissimi sumus israel.
 quoniam que deo placent nobis manifesta
 sunt. **A**mmenior esto populus domini. me-
 morabilis israel. uenundati estis gen-
 tibus. non in perditionem sed propter quod
 mira admirandam pro castis deo.
 traditi estis aduersariis. **E**xacerbatis
 enim cum qui fecit uos domini eterni.
 immolantes demonibus et non deo. **O**bliti
 estis enim qui nutruerunt uos. et uisita-
 stis nutricem uestram ierusalem. **V**idit enim
 misericordiam ad uenientem uobis. et
 dixit. **A**udite ciuitates syon. adduxit
 enim in deo luctum magnum. **V**idi enim
 captiuitatem populi mei filiorum meorum
 et filiarum. quam super duxit illis eterni.
Anterius enim illos cum iocunditate di-
 misit autem illos cum fletu et luctu. **N**e-
 mo gaudeat super me uiduam et deso-
 latam. **A**multis sum derelicta propter
 peccata filiorum meorum. quia dereliqui
 uerunt a lege dei. **I**usticias autem
 ipsius. nec ambulauerunt super uias
 mandatorum dei. neque profuerunt ue-
 ritatis eius cum iusticia ingressi sunt.
Veniant confines syon et memoren-
 tur captiuitatem filiorum et filiarum me-
 arum. quam super duxit illis eternus.
Adduxit enim super illos gentem de
 longinquo. gentem improbam et alte-
 rius lingue. qui non sunt reueriti
 senem. neque pueros miserati sunt. et
 abduxerunt filios uidue quia a filius
 uiam desolauerunt. **E**go autem
 quid possum adiuuare uos. **Q**ui enim
 adduxit super uos mala. ipse uos eri-

inesacti

piet de manibz inimicorum ue
 rum. Ambulate filii ambulate: ego
 enim derelicta sum sola. Exiit me sto
 la pacis: indui autem me sacco obse
 crationis: et clamabo ad dñm altissimi
 iudicibus meis. Annuequiores esto
 te filii et clamate ad dominum: et
 eripiet uos de manu principum ini
 micorum. Ego enim speravi in eter
 num salutem uestram. et uenit michi
 gaudium ascō: super misericordia que
 ueniet uobis ab eterno saluatore no
 stro. Emisi enim uos cum luctu et plo
 ranti. reducet autem uos in dñs cum
 gaudio et iocunditate in eternum. Si
 cut enim uiderunt uicine syon cap
 tivitatem uestram a deo. sic uidebunt
 et in celeritate salutem uestram in deo
 que sup ueniet uobis cum honore
 magno et splendore eterno. filii paci
 enter sustinete iram que super uenit
 uobis. Persecutus est enim te inimi
 cus tuus. et cito uidebis pditiones
 ipsius: et sup ceruices ipsius. ascen
 des. Delicati mei ambulauerunt in
 as aspās. ducti sunt enim ut grex di
 rectus ab inimicis. Annuequiores
 estote filii. et proclamate ad dñm: erit
 enim memoria uestra ab eo qui du
 cit uos. Sicut enim fuit sensus uest
 ut erraretis ad dies. tantum iterū
 conuertentes requireretis eum. Qui
 enim induxit uobis mala: ipse rur
 sum adducet uobis sempiternā iocū
 ditatem cum salute uestra. Annuequ
 ores esto ierlm: exhortatur enim te
 qui te nominauit. Nocentes pare
 bunt qui te uexauerunt: et qui gra
 tulari sunt in tua ruina punien
 tur. Ciuitates quibus seruerunt fi

lii tui punientur: que accepit fi
 hos tuos punietur. Sicut enim ga
 uisa est in tua ruina: et letata est in
 casu tuo: sic contristabitur in sua de
 solatione: et ambulabitur exultatio
 multitudinis eius: et gaudium omniū ei
 erit in luctu. Ignis enim sup ueni
 et ei ab eterno in longinquis die
 bus: et habitabitur ad eternum in mul
 titudinem temporis. Circumspice
 ierlm ad orientem: et uide ad te uen
 ientē. **E**cce enim ueni
 uenit filii tui quos dimisisti di
 sperfos: ueniunt collecti ab orien
 te usque ad occidentem: in uerbo
 scī gaudentes in honorem dī. Ex
 ue te ierusalem stola luctus et uex
 ationis tue: et indui te decore et
 honore que tibi a deo est in gloria
 sempiterna. Circumdabit te dy
 ploma iusticie: et imponet mitram
 capiti tuo honoris eterni. Deus
 enim ostendet splendorem in te. q
 sub celo est. **N**ominabitur enī tibi
 nomen nouū tuū ad inscriptū:
 pax iusticie: et honor pietatis. Ex
 urge ierlm et sta in excelsis: et circa
 spice ad orientem: et uide collectos
 filios tuos ab oriente sole usq; ad oc
 cidentem: in uerbo dei scī gaudentes di
 memoria. Exierunt enim ab ite
 pedibus ducti ab inimicis: addu
 cer autem illos dominus ad ire por
 tatos in honorem sicut filios reg
 ni. Constituit enim deus humili
 are omnem montem excelsum:
 et rupes penes et conualles reple
 re in equalitatem terre: ut ambu
 let israhel diligenter in honorem
 dei. Obumbrauerunt autem filii

iocunditatē

suū

et omne lignum suavitatis israel
mandato dei. Adducet enim de-
us israel cum iocunditate in lumine
maiestatis sue: cum misericordia
et iusticia que est ex ipso. **Incipit**

Exemplum epistole eiusdem.
quam misit hieremias ad
abductos captiuos in babiloni-
am a rege babiloniorum ut nu-
ticiaret illis secundum quod precep-
tum est illi a deo. **capitulum** VI.

Propter peccata que pec-
catis ante deum abduce-
mini in babiloniam captiuam: a
nabuchodonoso rege babiloniorum.
Ingressi itaque in babiloniam eritis
ibi annis plurimis et tempus
longum. usque ad generationes
septem: post hoc autem educa-
uos inde cum pace. **Nunc** autem
indebitis in babiloniam deos
aureos et argenteos et lapideos
et ligneos in humeris portare.
ostentantes metum gentibus.
Videte ergo ne et vos similes ef-
ficiamini factis alienis: et metu-
atis: et metus uos capiat in ip-
sorum uisa itaque turba de reu et ab
ante adorantes dicite in cordibus
uestris. Te oportet adorari dñe
Angelus autem meus uobiscum
est: ipse autem exquisitam ani-
mas uestras. Nam lingua ipso-
rum polita a fabro. ipsa etiam
in aurata et in argentata: falsa sunt
et non possunt loqui. Et sicut u-
gini amanti ornamenta: ita ac-
cepto auro fabricata sunt. Cono-
nas certe habent aureas super
capita sua dii illorum: unde sub

na. hinc sacerdotes ab eis aurum
et argentum et erogant illud in se-
metipsis. **Dant** autem et ex ipso
prostitutis et meretrices ornant:
et uerum cum receperunt amere-
tribus. ornant deos suos. **Iu** au-
tem non liberantur ab erugine et
rinea. **Operis** autem illis ueste
purpurea. extergent faciem illo-
rum propter puluerem domus qui
est plurimus inter eos. **Sceptum**
autem habet ut homo sicut iu-
dex regionis: qui in se peccantem
non interficit. **Habet** etiam gla-
dium et securum in manu sua: se-
autem de bello et alarum non li-
berat. **Vnde** uobis notum sit: qui
non sunt dii. **Non** ergo ueneremini
in eos. **Sicut** enim uas hominis
contractum inutile efficitur: tales
sunt dii illorum. **Constituti** illis
in domo. oculi eorum pleni sunt pul-
uere a pedibus introeuntium. **Et**
sicut alieni qui regem offendit cir-
cumsepte sunt ianue. aut sicut
ad sepulchrum abductum mortu-
um. ita tutant sacerdotes ostia
clausuris et seris ne alarum
exspolientur. **Lucernas** accedunt
illis equidem multas: ex quibus
nullam uidere possunt. **Sunt**
autem sicut trabes in domo. cor-
da uero eorum dicuntur eligere
serpentes qui de terra sunt. dum
comedunt eos et uestimentum ip-
sorum et non sentiunt. **Algra** sunt
facies eorum a fumo qui in domo
fit. **Super** cor pus eorum et
supra caput uolant noctue
et hirundines. et aues etiam si

militer et cetera. Unde sciatis. quia non sunt dii. Ne ergo inueneritis eos. Aurum etiam quod habent adspem est. nisi aliquis extiterit eruginem non fulgebunt. neque enim dum conflarentur sentiebant. Ex omni prelio empti sunt iniquis spiritus non est in ipsis. Sine pedibus in humeris portantur. ostentantes ignobilitatem suam hominibus. Confundantur etiam qui colunt ea. Propterea si ceciderint interram a semet ipsis non consurgunt. neque si quis eum statuerit rectum per semetipsum stabit. Sed sicut mortuis humeri illis apponentur. Hostias illozorum uendunt sacerdotes eorum et abutuntur. Similiter et mulieres eorum de cerpentibus. neque infirmo neque mendicanti aliquid impertunt. de sacrificiis eorum fete et menstruate contingunt. Sciens itaque ex his quia non sunt dii. ne timeas eos. Unde enim uocantur dii. Quia mulieres apponunt diis argenteis et aureis et ligneis et indomibus eorum sacerdotes sedent. habentes tumidas scissas. et capita et barbaram rasam quorum capita nuda sunt. Arguunt autem clamantes contra deos suos sicut incensa mortui. Vestimenta eorum auferunt sacerdotes. et uestiunt uxores suas et filias suas. Neque si quid mali patiuntur ab aliquo. neque si quid boni poterunt retribuere. neque regem constituere possunt. neque auferre. Similiter neque diuitias dare possunt. neque malum retribuere. Si

quis illis uotum uouerit et non rediderit. neque hoc requirent. Hominem amorem non liberant. neque infirmum a potentiore eripiunt. Hominem cetum ad usum non restitunt. de necessitate tibus hominem non liberabunt. Vidue non miserebuntur. neque orphans bene facient. Lapidibus de monte similes sunt dii illozorum lignei et lapidei et aurei et argentei. Qui autem colunt illa confundentur. Quomodo ergo est mandatum est aut dicendum illos esse deos. Adhuc enim ipsis chaldeis non honorantibus ea. Qui cum audierint mutum non posse loqui. offerunt illum ad bel. postulant ab eo loqui quasi possunt sentire. qui non habent motum. Et ipsi cum intellexerint relinquunt ea. Sensum enim non habent ipsi dii illozorum. Mulieres autem circumdantur fimbriis suis sedent succedentes ossa oliuarum. Cum autem aliqua ex ipsis abruata ab aliquo manserit dormierit proxime sue exprobrat quod ea non sit digna habita sicut ipsa. neque finis eius diruptus sit. Omnia autem que illis fiunt falsa sunt. Quomodo est mandatum aut dicendum est illos esse deos. Afabris autem et abaurificibus facta sunt nichil aliud erunt. nisi id quod uolunt esse sacerdotes. Aurifices etiam ipsi que faciunt ea. non sunt multa reperiunt. Nunquam ergo possunt que ab ipsis fabricata sunt esse dii. Reli-

querunt autem falsa & obprobria
 postea futuris. Nam cum super
 uenerit illis illis phum & mala: co
 gitant post se sacerdotes ubi se ab
 scendant cum illis. Quomodo sen
 tari debeant qm dii sunt. qui nec
 de bello se liberant neque de ma
 lis se eripiunt. Nam cum sint lig
 nea & inaurata & in argentata. scie
 tur postea quia falsa sunt agenti
 bus uniuersis & regibus que ma
 nifestata s qm n sunt dii. s opa
 manuu hominum & nullu opus
 di cum illis. Unde ergo notum e
 quia n sunt. s opa manuu homi
 num & nullum di opus impiis. Re
 gem regioni n suscitant. neq plu
 uiam hominibz dabunt. iudiciu
 quoq n discernent. neqz regiones
 liberabunt ab iniuria: quia nichil
 possunt sicut cornicula inter me
 dium celi & terre. Et enim cum in
 caderit ignis indomiu deoz ligneoz
 & aureozum & argenteoz. sacerdotu
 quidem ipsoz fugient & liberabun
 tur. ipsi uero sicut nubes in medio
 comburentur. Regi autē & bello n
 resistent. Quomodo ergo estiman
 dum est aut recipiendum quia dii
 sunt. Non a feribus neqz alati
 mbus se liberabunt dii lignei & la
 pidei & inaurati & inargentati. qui
 bus si qui formozes sunt. aurum &
 argentum & uestimentu quo opti
 sunt auferent illis: & abibunt nec
 sibi auxilium ferunt. Itaqz meli
 us e esse regem ostentantem uirtu
 te sua. aut uas indomio utile. in
 quo glabitur q possidet illud. q
 falsi dii. uel ostium indomio quod

custodit que impate s qua falsi dii.
 Sol quidem & luna ac sydera: cu sint
 splendida & emissa. ad utilitates ob au
 diunt. Similiter & fulgur cu apparu
 erit pspiciu e. Ipsu autē & spe in
 omni regione spant. & nubes quibz cu
 imparu fuerit ad pambulare uniu
 su orbem pficiunt quod imparu e eis.
 Igms enim missus de sup ut consu
 mar montes & siluas. facit quod p
 ceptu est illi. Hec autē neque spe
 tielz neque uirtutibz unu eorum si
 milia sunt. Unde neque estiman
 dum esse illos deos. quando n pos
 sunt neqz iudiciu iudicare. neque
 facere hominibus. Scientes itaque
 quia non sunt dii. ne ergo timueri
 tis eos. Neque enim regibz maledi
 cent: neque bndicent. Signa enim
 in celo gentibus non ostendunt. ne
 que ut sol lucebunt. neque illumi
 nabunt ut luna. Bestie meliores s
 illis. que possunt fugere sub rectu
 ac pdesse sibi. Nullo itaqz modo ma
 nifestatu e nobis qia sunt dii. ppter
 qd ne timeatis eos. Nam sicut in
 canerario formido nichil custodit.
 ita sunt dii illoz lignei & argentei &
 inaurati. Eodem modo & in horo spi
 na alba supra qua omis auis sedet.
 Similiter & moenio pieto in tenebz.
 similes s dii illoz lignei & inaurati
 & inargentati. Apurpura quoqz &
 in paruoze que supra teneant. Si
 cis itaqz qia n dii. Ipsi etiam post
 tremo comeduntur & erit in obprobri
 um in regione. Melior est homo
 iniustus qui non habet symula
 crā. nam erit longe ab obprobriis.
 Explicit liber Baruch.

e neqz
 dicendu